

JUŽNÁ ÁZIA

- jej najvýznamnejšia časť sa zvykne označovať ako **indický subkontinent**, ktorý tvorí najmä polostrov **Predná India** a ostrov **Cejlón**

- patria tu štáty:

India – Nai Dilli

Srí Lanka - Kolombo

Pakistan - Islamabad

Bangladéš - Dháka

Afganistan - Kábul

Maldivy – Male

Nepál

Bhután

Príroda: veľkú časť polostrova **Predná India** vyplňa **Dekanská plošina**, na severe sa rozprestiera **Indogangská nížina**, cez ktorú tečú 3 najvýznamnejšie rieky **Indus** na Z (ústi do Arabského mora) a **Ganga** s **Brahmaputrou** na V (ústia do Bengálskeho zálivu), kde vytvárajú najväčšiu deltu na svete

- severnú hranicu južnej Ázie vyplňa najvyššie pohorie na svete – **Himaláje** s **Mount Everestom**

- západne od Himalájí sa tiahne **Karakoram** a **Hindúkuš**, na severozápade Indie je **Thárska púšť**

Podnebie je subtropické a tropické, ovplyvňované **monzúnmi**, striedajú sa 2 ročné obdobia: dažd'ov (od júna do októbra) a **sucha** (od novembra do mája)

- monzúny spôsobujú rozsiahle povodne na Indogangskej nížine, no zároveň prinášajú životodarnú vlahu pre poľnohospodárstvo

- **Čerapundži** - najdaždivejšie miesto na Zemi

- globálne otepľovanie ma za následok zaplavovanie ostrova Maldivy

- vo **vysokých pohoriach** je podnebie chladné, vyskytujú sa tam horské pustatiny a **ľadovce**

- väčšina lesov už bola premenená na polia, preto i pôvodné divé **zvieratá sú veľmi vzácne** (slon indický, nosorožec, ovca modrá, tiger, leopard snežný, panda červená, opica makak)

a nachádza sa tu aj 240 druhov hadov, z toho 50 je jedovatých, napr. kobra indická, veľhad kráľovský

Rastlinstvo: preslávenou rastlinou indických lesov je bambus, eukalyptus, škoricovník, 200 druhov bylín a liečivých rastlín, koreniny a tiež mangrovové lesy

Obyvatelia: patria k europoidnej rase

- v tejto časti Ázie tiež vznikli **vyspelé civilizácie**

- v 19.st. sa takmer celá južná Ázia stala **britskou kolóniou** (okrem Afganistanu); britský vplyv badať dodnes, **angličtinu** aj v súčasnosti používajú ako **dorozumievací jazyk**

-hlásia sa k náboženstvám:

Hinduizmus (India, Nepál)

Budhizmus – vznikol v Indii, ale rozšíril sa do ostatných častí Ázie)

Islam (Pakistan, Bangladéš, Afganistan, Maldivy)

Sikhizmus, Kresťanstvo

- južná Ázia je **veľmi husto zaľudnená, nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva**

- **nízka životná úroveň**

- **najľudnatejším štátom** regiónu je **India** (2.najľudnatejšia krajina na Zemi) – má vyše 1 mld.ob., najväčšia hustota zaľudnenia - Indogangska nížina (viac ako 1000 obyv./km²), malá hustota zaľudnenia - Bhután
- aj ďalšie štáty sú ľudnaté, napr. **Bangladéš** a **Pakistan** majú vyše 100 miliónov ob.
- najväčšie **mestá: Bombaj, Dillí, Kalkata, Karáči, Dháka** (majú viac ako 10 mil. ob.)

- v Indii stále platí **kastový systém**, hoci je oficiálne dávno zrušený (rozdelenie obyvateľov do spoločenských tried - kást), veľké kontrasty sú medzi chudobnými a bohatými
- túto oblasť postihujú aj prírodné katastrofy (**povodne, zemetrasenia**)
- náboženstvo, pestrosť národov, územné nároky vedú ku viacerým **konfliktom**:
 - India a Pakistan vedú dlhoročné spory **o horskú oblasť Kašmír**,
 - v Afganistane bojujú navzájom rôzne kmene a zároveň bojujú proti cudzincom vo svojej krajine
 - v Srí Lanke sú nepokoje medzi budhistami a hinduistami

Hospodárstvo: India sa v posledných rokoch prudko rozvíja, napriek tomu táto krajina patrí k chudobným, pretože stovky miliónov jej obyvateľov žijú vo **veľkej chudobe**

- ťaží sa tu najmä **uhlie a železná ruda**, rozvíja sa priemysel, napr. strojársky (autá, motocykle, elektronika), chemický, vesmírny pr.- vypúšťajú do vesmíru vlastné kozmické sondy
- filmová produkcia -Bollywood
- rozvíja sa **plantážne poľnohospodárstvo**, známy je **indický čaj**
- Potravinársky priemysel (všetky krajiny)
- Textilná výroba = lacná pracovná sila** (Bangladéš, India, Pakistan)
- Strojárska výroba -výroba lacných elektrovýrobkov, výroba lietadiel
- Grafit, drahokamy (Srí Lanka), zlato, striebro (India), výroba šperkov

Poľnohospodárstvo:

- hlavné produkty: **ryža a pšenica**(India 2.miesto, po Číne)
- proso a kukurica** -na domácu spotrebu
- bavlna a čaj** India a Srí Lanka)
- juta** (zlaté vlákno) –Bangladeš
- pestovanie **maku** - Afganistan
- **tabak, koreniny**

India -chovajú najviac hovädzieho dobytku na svete, **kravy** sú posvätné, -získavanie mlieka, ťažný a dopravný prostriedok, "energetické zviera" -spaľuje sa jeho trus

Chov : hydina, ovce, kozy

- v oblastiach s hinduistickým obyvateľstvom sa obmedzuje konzumácia hovädzieho mäsa
- v oblastiach moslimského obyvateľstva sa nechovajú ošípané
- rybolov** (Bangladéš, India)

- v južnej Ázii sa nachádza množstvo **prírodných i kultúrnych krás**, ktoré aj napriek rizikám lákajú turistov: horolezectvo (Nepál)

Tádž Mahál

hinduistické posvätné mesto Varanasi pri rieke Ganga

NP Sagarmatha v nepálskych Himalájach

